

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
19² IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ STRAIPSNIŲ IR VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO
PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 46³ IR 72¹ STRAIPSNIAIS IR 71¹
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-627 31 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ (TOLIAU – PROJEKTAI)
(TAP-22-1918, TAP-22-1917, TAP-22-1916, TAP-22-1377(2))
(TAIS NR. 22-13242(2), 22-13243(2), 22-13244(2), 22-2105(3))

Nr.

Vilnius

Įvertinę Projektų ir kartu su jais pateiktų dokumentų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Bendros pastabos Projektams:

1. Rašte, kuriuo Projektai teikiami išvadai gauti, nurodyta, kad Projektai parengti sujungus du projektus (projektų paketus) – tačiau minėti projektai yra skirtingose teisėkūros stadijose: vienas iš jų (TAIS Nr. 22-13243 ir susiję) buvo pateiktas derinimui suinteresuotoms institucijoms ir nebuvo pateiktas Vyriausybei, kitas (TAIS Nr. 22-2108(2) ir susiję) – pateiktas derinimui Vyriausybei. Šiuo atveju, laikantis teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principų, pažymėtina, kad sujungti Projektai turėtų būti pateikti pakartotiniam derinimui su suinteresuotomis institucijomis, nes prisidėjo nemažai naujų straipsnių pakeitimų, anksčiau derinimui teikti pakeitimai dar kartą pasikeitė, be to, tik viena dalis iš Projektų yra derinta su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe darbo tvarka rugsėjo mėnesį.

2. Pažymėtina, kad rašte, kuriuo Projektai teikiami išvadai gauti, nurodyta informacija apie organizuotus susitikimus su suinteresuotomis institucijomis yra tik dėl dalies Projektų, nes antroji dalis apskritai derinimui pateikta gerokai vėliau nei nurodyti pasitarimai – 2022 m. rugsėjo 27 d. Todėl siūlome, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės darbo reglamentas), 33 punkto reikalavimų, rengėjui nesutinkant su išvadais teikiančių subjektų pateiktomis pastabomis ir pasiūlymais, organizuoti suinteresuotų institucijų pasitarimą, jeigu nesutarimų pašalinti nepavyksta kitais būdais. Atsižvelgdami į tai, manome, kad prieš svarstant Projektus Vyriausybėje, turėtų būti tinkamai įgyvendinta minėta Vyriausybės darbo reglamento 33 punkto nuostata.

Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 (toliau – Elektros energetikos įstatymas) 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1):

3. Projekto Nr. 1 pavadinimas turi būti patikslintas pagal Projekto Nr. 1 tekste pateikiamus straipsnių pakeitimus, įtraukiant ir Elektros energetikos įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Projekto Nr. 1 pavadinime žodis „*ĮSTATYMAS*“ turi būti rašomas iš naujos eilutės, jos centre.

4. Siūlome patikslinti naujo Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 3 punkto formuluotę, nes procedūros gali būti „*pradėtos*“, „*vykdomos*“ ir t.t., tačiau ne „*turimos*“.

5. Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnio pakeitime pateikiamos nuorodos į teisės aktus tikslintinos, remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 77 punktu – aukštesnės teisinės galios teisės akte turėtų būti vengiama nuorodų į *konkrečius* žemesnės galios teisės aktus; tokiu atveju gali būti formuluojama nurodant ne konkretų, o bendrinį teisės akto pavadinimą ir subjektą, kuris tvirtina tą teisės aktą. Ši pastaba taip pat taikytina Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio pakeitimui ir kt.

6. Laikantis Rekomendacijų 141 punkto nuostatų, siūlome Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalį išdėstyti nauja redakcija, nes keičiama daugiau kaip pusė punktų.

7. Pažymėtina, kad Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte vartojama nuostata „*pritaikius koeficientą*“ logine prasme atitinka 46³ straipsnio 4 dalies 2 punkto nuostatą „*padauginama iš*“. Siūlome suvienodinti vartojamas nuostatas, siekiant, kad teisinis reguliavimas būtų suprantamas, aiškus ir tikslus.

8. Atkreipiame dėmesį, kad Projekte Nr. 1 numačius naujus reikalavimus (Elektros energetikos įstatymo 46 straipsnio 6, 7, 9 dalys), būtina užtikrinti šių reikalavimų vėlesnę įsigaliojimo datą, laikantis „dviejų datų“ taisyklės, numatytos Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje. Pažymėtina, kad Projekte Nr. 1 nurodyta įsigaliojimo data – 2023 m. kovo 1 d., atsižvelgiant į teisėkūros proceso trukmę, yra labai artimoje ateityje, todėl „dviejų datų“ reikalavimas gali būti neišpildytas.

9. Būtina patikslinti Elektros energetikos įstatymo 46³ straipsnio 3 dalyje vartojamą Vyriausybės pavadinimą (be „*Lietuvos Respublikos*“), atsižvelgiant Elektros energetikos įstatymo 5 straipsnyje pateiktą trumpinį.

10. Atkreipiame dėmesį, kad Elektros energetikos įstatymo 46³ straipsnio 7 dalyje pateikiama nuostata „Taryba...*turi teisę*“, taip įtvirtinant *teisę*, bet ne *pareigą* gauti užtikrinimą atsiradus bent vienai iš nurodytų aplinkybių, yra teisiškai ydinga. Siūlome patikslinti šią nuostatą. Ši pastaba taip pat taikytina 46³ straipsnio 11 daliai, 69 straipsnio 7¹ daliai ir kt.

11. Siūlome patikslinti Elektros energetikos įstatymo 71 straipsnio 4 dalyje vartojamą terminą „2 kalendorinius metus“ ir 12 dalyje vartojamą terminą „dvejus kalendorinius metus“, juos suvienodinant.

12. Siūlome papildomai apsvarstyti ir patikslinti Projekto Nr. 1 įsigaliojimo terminus – tiek atsižvelgiant į 8 pastabą, tiek į itin trumpus terminus parengti įgyvendinamuosius aktus (Projekto Nr. 1 18 straipsnio 5 dalyje numatytas terminas – 2022 m. lapkričio 30 d.).

13. Atkreipiame dėmesį, kad Projekto Nr. 1 18 straipsnio 8 dalies nuostata, kad „*licencijos ar leidimai netenka galios 2023 m. gegužės 1 d.*“ neatitinka teisėkūros aiškumo ir skaidrumo principų bei kitų teisės aktų (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo) nuostatų. Kadangi licencijos ar leidimai išduodami priimant sprendimą, panaikinami turėtų būti taip pat priimant sprendimą, o ne automatiškai, todėl būtina šią nuostatą patikslinti.

Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2):

14. Projektui Nr. 2 taikytina 7 pastaba, būtina patikslinti.

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 (toliau – Energetikos įstatymas) 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3):

15. Projekto Nr. 3 1 straipsnio 1 dalies tekste dėstomos ir bendros taisyklės, ir išimties iš jų su blanketinėmis nuorodomis į kitus Energetikos įstatymo straipsnius, todėl tekstas tampa labai sudėtingas ir sunkiai suprantamas. Siūlome naujas nuostatas, kuriomis pildoma Energetikos įstatymo 19² straipsnio 1 dalis, atskirti į atskirą naują straipsnio dalį, taip užtikrinant, kad teisinis reguliavimas bus suprantamas, aiškus ir tikslus.

Dėl Vyriausybės nutarimo (toliau – Nutarimo) projekto:

16. Būtina patikslinti Nutarimo pavadinimą, atsižvelgiant į patikslintą Projekto Nr. 1 pavadinimą (3 pastaba).

17. Tikslintina Nutarimo punktų numeracija.

18. Siekiant visiško teisinio aiškumo, siūlytume patikslinti Vyriausybės nutarimo 3 punktą dėl įgaliojimų, nurodant visų įtrauktų asmenų tikslias užimamas pareigas (nurodant, kurios srities viceministrai jie yra).

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė